

Aan de Commissarissen van de Koning, colleges van
Gedeputeerde Staten en colleges van Burgemeester en
Wethouders

www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk
[www.linkedin.com/company/
ministerie-van-bzk](https://www.linkedin.com/company/ministerie-van-bzk)

Kenmerk
2021-0000616705

Uw kenmerk

Datum 19 november 2021
Betreft Gezamenlijke opgave opvang en huisvesting
vergunninghouders

Geachte Commissarissen van de Koning, gedeputeerden, burgemeesters en
wethouders,

Op 24 augustus jl. hebben wij u een brief gestuurd over de gecombineerde opgave
ten aanzien van de opvang van asielzoekers en de huisvesting van
vergunninghouders. De afgelopen maanden heeft u veel werk verzet om meer
opvangplekken voor asielzoekers en huisvesting van vergunninghouders te
realiseren. Daarover zijn wij de afgelopen periode intensief met u in gesprek
geweest.

Sinds het intensiveren van de bestuurlijke zoektocht naar extra opvangplekken
vanaf augustus 2021 zijn veel opvangplekken gerealiseerd. Daardoor is het gelukt
om de inzet van crisisnoodopvang vooralsnog te voorkomen. Daarnaast zien we
dat gemeenten goed op koers liggen met het realiseren van hun taakstelling voor
de tweede helft van 2021. Gezien de situatie op de woningmarkt is dat een
enorme prestatie. Dit alles was niet mogelijk geweest zonder uw hulp en inzet,
soms op zeer korte termijn. Via deze weg willen we nogmaals onze waardering
uitspreken voor al het werk dat u tot op heden heeft verzet.

Aan de Landelijke Regietafel Migratie en Integratie (hierna: LRT) van 18 november
jl. is vooruitgekeken naar de komende periode. Ondanks alle inspanningen is daar
geconcludeerd dat de huidige situatie met betrekking tot de kwantiteit en de
kwaliteit van de opvang zorgwekkend blijft, in ieder geval tot het einde van het
jaar 2021. Daarom moet de urgentie behouden worden en zijn extra resultaten
noodzakelijk. In deze brief concretiseren wij de aanhoudende korte
termijnopgaven ten aanzien van zowel opvang en huisvesting. Tijdens het overleg
met de Rijksheren op 22 november a.s. vertalen wij deze opgaven graag naar

Datum

19 november 2021

Kenmerk

2021-0000616705

afspraken over te ondernemen acties. Op veler verzoek geven we in deze brief ook een vooruitblik naar 2022 en verder.

Extra opvangplekken gevraagd

De afgelopen maanden is het met veel inzet van alle betrokkenen gelukt om voldoende opvangplekken te realiseren om iedereen die recht op opvang heeft daar ook van te voorzien. Kanttekening is evenwel dat de gerealiseerde locaties veelal tijdelijk van aard zijn en dat de bezetting bij het COA de afgelopen periode almaar is toegenomen. Daarom is tijdens de afgelopen LRT afgesproken dat richting het einde van het jaar 2021 extra reguliere opvangplekken gerealiseerd moeten worden. Daarnaast is gesproken over de zoektocht van het COA en Stichting Nidos naar locaties voor speciale opvangplekken voor bijzondere doelgroepen. Hieronder leest u een weergave van het besprokene op hoofdlijnen. Daarbij is een knip aangebracht tussen (1) de opgave tot eind 2021 ten aanzien van reguliere en speciale opvangplekken en (2) de voorziene opvangopgave in 2022.

Reguliere opvangplekken 2021

Zoals beschreven in de Kamerbrief van 12 november jl. zijn tot het einde van het jaar nog 3.500 opvangplekken nodig. Van deze extra opvangplekken zijn op dit moment 2.300 als kansrijke opties voor het COA in beeld. Dat betekent dat er voor 1.200 benodigde plekken op dit moment nog geen concrete locaties in beeld zijn. Daarvan zijn er, mede vanwege het sluiten van locaties die (zeer) tijdelijk voor de opvang van asielzoekers zijn ingezet, 600 nodig vóór 1 december, en nog eens 600 vóór 1 januari 2022.

Aan de afgelopen LRT is afgesproken dat een zevental provincies gevraagd wordt een extra bijdrage aan deze reguliere opgave te leveren, omdat de provincies Drenthe, Flevoland, Friesland, Gelderland en Groningen naar verhouding al meer bijdragen aan de asielopvang. Voor het verdelen van de 1.200 plekken over de zeven provincies is afgesproken de verdeelsystematiek vanuit de Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen te hanteren. De Uitvoeringsagenda en bijbehorende verdeelsystematiek zijn in 2020 door betrokken partners in gezamenlijkheid opgesteld en vastgesteld. De systematiek houdt rekening met inwoneraantal (weging 40 procent) en het aandeel opvangplekken dat nu al binnen de provincies aanwezig is (weging 60 procent). In bijlage 2 is de verdeling per provincie weergegeven.

Speciale opvangplekken voor bijzondere doelgroepen

Het COA zoekt daarnaast in totaal naar twaalf locaties waar bijzondere doelgroepen kunnen worden opgevangen. Het betreft tien locaties voor 50 alleenstaande minderjarige vreemdelingen (hierna: amv) en twee locaties waar 50 sobere opvangplekken worden gerealiseerd. Het COA vraagt alle twaalf provinciën om óf een locatie voor amv óf een locatie voor sobere opvang te realiseren. Daarbij geven we in overweging mee dat Groningen (Ter Apel) en Noord-Brabant (Budel) al over een sobere opvanglocatie beschikken.

Ook voogdij-instelling Nidos heeft de komende periode extra opvangplekken nodig. Nidos vangt amv's op die jonger dan 15 jaar zijn en amv's die een verblijfsvergunning hebben gekregen. Voor deze laatste groep zoekt Nidos extra opvangplekken voor kleinschalige opvang. Voor de eerste helft van 2022 voorziet Nidos dat de capaciteit met minimaal 853 opvangplekken moet worden uitgebreid.

Datum

19 november 2021

Kenmerk

2021-0000616705

Het is goed om te benadrukken dat binnen het kabinet zal worden besproken of het op korte termijn mogelijk is om ten behoeve van 2022 een incidentele oplossing te vinden voor het financiële vraagstuk van de verlengde amv-opvang vooruitlopend op een meer structurele oplossing. Medeoverheden hebben aangegeven dat dit een harde randvoorwaarde is. Dat gezegd hebbende sporen we u aan om, lopende dit proces, werk te maken van de zoektocht naar de speciale opvangplekken. Dit geldt temeer voor de amv-opvang, omdat het COA en het Nidos zich op dit moment genoodzaakt zien om deze kwetsbare doelgroep bij te plaatsen in de reguliere locaties. Dit doet afbreuk aan de kwaliteit van de opvang die we willen en moeten leveren.

Tijdens het aanstaande Rijksherenoverleg zal worden doorgesproken over realisatie van zowel de reguliere als de speciale opvangplekken. Vanzelfsprekend geldt daarbij dat deze plekken ook gerealiseerd kunnen worden door uit te breiden bij bestaande locaties. Voor het geval u voornemens bent om wél op zoek te gaan naar nieuwe locaties treft u in bijlage 1 bij deze brief een overzicht van voorwaarden aan waaraan de locaties van het COA moeten voldoen.

Vooruitblik opvangopgave 2022

Twee keer per jaar wordt door de migratieketen een prognose opgesteld over de in-, door en uitstroom van reguliere vreemdelingen en asielzoekers. Deze prognose dient ook als startpunt voor de berekening van de capaciteitsbehoefte door het COA. Daarbij moet, zoals altijd, worden aangetekend dat het een verwachting en geen voorspelling is en dat de situatie omtrent migratie aan de randen van Europa en daarbuiten volatiel is. Gedacht kan worden aan de situatie die zich nu in Wit-Rusland ontwikkelt. Door dergelijke ontwikkelingen kan de opvangbehoefte onverwachts wijzigen.

Op dit moment is de verwachting dat onder gelijkblijvende omstandigheden de COA-capaciteitsbehoefte ten aanzien van 2022 gemiddeld over het jaar ongeveer 42.000 opvangplekken is, met dien verstande dat de achterstand op de taakstelling vergunninghouders in de eerste helft van 2022 wordt ingelopen (zie hieronder). Wanneer dit laatste niet volledig gebeurt, vraagt dit mogelijk om vele duizenden extra opvangplekken in 2022. Dit gegeven onderstreept wederom dat opvang en huisvesting communicerende vaten zijn; hoe meer huisvestingsopties worden gerealiseerd, hoe minder capaciteit naar verwachting nodig is voor de opvang van asielzoekers op de langere termijn.

Ten slotte geldt voor 2022 dat de zoektocht doorgaat naar het vormgeven van Gemeenschappelijke Vreemdelingen Locaties en het vormgeven van additionele mogelijkheden voor aanmeldcentra en zogeheten identificatie & registratiestraten naast de huidige locatie in Ter Apel. Hiermee hopen we de gemeente Westerwolde, alwaar de locatie in Ter Apel gelegen is, op meer structurele wijze te ontlasten.

Versnelling huisvesting vergunninghouders

De meest effectieve manier om de druk op de COA-opvang te verlichten is en blijft de uitstroom van vergunninghouders naar huisvesting in gemeenten. Dit is voor hen bovendien de start van een waardevolle bijdrage aan de Nederlandse samenleving. Als vergunninghouders te lang in de opvang verblijven, belemmert dat hun integratie en participatie en zijn zij niet optimaal beschikbaar voor de (lokale) arbeidsmarkt.

Gemeenten hebben hard gewerkt aan hun taakstelling. De taakstelling 2021-II kan met het huidige realisatietempo gehaald worden. Gezien de krapte op de woningmarkt zou dat een prestatie van formaat zijn. Helaas is in eerdere taakstellingsperioden ook een achterstand van 5.586 vergunninghouders opgelopen. Aan de afgelopen LRT is afgesproken de PRT's te verzoeken de regie te nemen over het volledig inlopen van deze achterstand voor 1 juli 2022. Hieronder leest u een weergave van het besprokene op hoofdlijnen. Daarbij is een knip in het proces aangebracht tussen (1) de opgave tot eind 2021 en (2) de voorziene huisvestingsopgave in 2022.

Inlopen achterstand taakstelling tot eind 2021

Aan de LRT is afgesproken dat alles in het werk wordt gesteld om tot eind 2021 de achterstand met 1.500 vergunninghouders terug te brengen, naast het volbrengen van de taakstelling 2021-II. Dit houdt in dat er daarmee in de laatste twee maanden van dit jaar in totaal nog 4.915 vergunninghouders worden gehuisvest. De sinds 1 november reeds gehuisveste vergunninghouders tellen hierbij uiteraard mee. De inhaalopgave per provincie is bepaald door het aandeel dat elke provincie heeft in de totale achterstand. Elke provincie wordt gevraagd ruim een kwart van de eigen achterstand in te lopen. In bijlage 3 is een overzicht gegeven van de opgave per provincie.

U kunt aan uw PRT bespreken hoe deze opgave verdeeld wordt over gemeenten; zo kan maatwerk worden toegepast waar dat nodig en wenselijk is. Het is belangrijk dat de PRT's de vertaling van deze provinciale opgave naar gemeenten zo snel mogelijk voltooien, omdat de tijd dringt. Aedes heeft aan de LRT kenbaar gemaakt dat corporaties klaar staan om te helpen bij deze vertaalslag. Het deel van de totale opgave dat bestaat uit de taakstelling is reeds verdeeld aan de hand van de bestaande systematiek (inwoneraantal) en blijft onveranderd.

Bovenstaand doel kan gehaald worden door (1) vergunninghouders een corporatiewoning toe te wijzen, (2) door ze onder te brengen in een hotel of andersoortige accommodatie door gebruik te maken van de hotel- en accommodatieregeling, of (3) door ze te huisvesten in een tussenvoorziening. De realisatie van deze tijdelijke woonvoorzieningen betekent bovendien dat een verhoogde uitstroom van vergunninghouders niet direct tot een hogere druk op de reguliere woningmarkt leidt en wel meetelt in de realisatie van de taakstelling. Tijdelijke woonvoorzieningen kunnen gelijktijdig of volgtijdelijk bovendien ook gebruikt worden voor huisvesting van andere aandachtsgroepen dan vergunninghouders. Door u is via de PRT's de afgelopen maanden al hard gewerkt aan het in kaart brengen van kansrijke locaties voor tijdelijke bewoning. We hopen dat deze inzet onverminderd groot blijft.

Vooruitblik huisvestingsopgave 2022

Indien bovengenoemde opgave wordt gehaald, dan resteert een achterstand van 4.086 personen uit eerdere taakstellingen. Daarnaast start per 1 januari 2022 een nieuwe taakstelling van 10.000 personen. De totale huisvestingsopgave voor de periode 1 januari – 30 juni wordt daarmee 14.000 vergunninghouders. Inzet vanuit het kabinet is om tot 1 juli 2022 het resterende deel van de achterstand in te halen. Inclusief taakstelling 2022-I betekent dit het (tijdelijk) huisvesten van 2.333 vergunninghouders per maand (waarvan 667 t.b.v. het inlopen van de achterstand). Binnen de provincie kunnen taakstelling en achterstanden daarop worden herverdeeld onder gemeenten. In tabel 3 in de bijlage is een overzicht

Datum

19 november 2021

Kenmerk

2021-0000616705

gegeven van de voorlopige opgave per provincie, onder de aanname dat eerdergenoemde inhaalopgave in 2021 wordt gehaald.

Vervolg

Aangezien een deel van deze opgaven al voor het eind van het jaar moeten zijn ingevuld, vragen wij u om via uw PRT zo spoedig mogelijk aan te geven hoe de PRT deze opgave wil realiseren, in het bijzonder de opgaven voor de korte termijn. Tijdens het Rijksherenoverleg zal hier nader over worden gesproken teneinde concrete afspraken te maken. Daarnaast vragen wij u om samen met ons te werken aan een periodieke informatievoorziening naar de LRT en andere relevante gremia om de voortgang van de gecombineerde opgave op het terrein van opvang en huisvesting te monitoren. Ook hierover zal tijdens het aanstaande Rijksherenoverleg worden doorgesproken, met de toezegging dat u in de aanloop naar dit overleg nog toegespitste informatie ontvangt.

Om u zo goed mogelijk te helpen bij die opgaven treft u in de bijlage bij deze brief een overzicht van verschillende vigerende ondersteuningsmaatregelen. Deze maatregelen zijn deels ter herinnering van reeds bestaande maatregelen, maar ook deels nieuwe maatregelen, gedacht kan worden aan de hotel- en accommodatieregeling die per 5 november jl. operationeel is geworden. Daarnaast heeft het ministerie van BZK opdracht gegeven aan het RVB om gemeenten gericht te ondersteunen bij het concretiseren van locaties voor de realisatie van 2000 nieuwe eenheden in (tussen)voorzieningen, ongeacht of deze in eigendom zijn van het Rijk of niet. Samen met u zijn we continu op zoek naar verbetering van de ondersteuning, maar wij vragen u om de acties zoals hierboven omschreven al zo goed als mogelijk in gang te zetten.

We beseffen dat de in deze brief gestelde opgaven ten aanzien van opvang en huisvesting veel vragen van gemeenten en provincies. Toch is het van groot belang dat deze opgaven worden gerealiseerd om asielzoekers en vergunninghouders goed op te vangen en een goede start te kunnen geven in Nederland. Wij willen u nogmaals hartelijk bedanken voor de inzet die u al heeft gepleegd en voor het constructief meedenken met het invullen van de in deze brief benoemde opgaven.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

in afstemming met
de voorzitters van het Interprovinciaal Overleg,
de Vereniging van Nederlandse Gemeenten,
Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers.